

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

สตง. เผยกรณีศึกษาการตรวจสอบความคุ้มค่าและประสิทธิภาพของการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน โดยยกกรณี สตง. มีข้อเสนอแนะให้ กฟผ. พิจารณาทบทวนการบริจาคเงินให้สมาคมพัฒนาแม่เมาะปีละ ๓๐ ล้านบาท ภายหลังตรวจสอบพบว่าสมาคมฯ มีการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการบริจาค ประกอบกับปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวมีการพัฒนาไปจากเดิม อีกทั้งยังได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งอื่นเป็นจำนวนมาก ล่าสุดบอร์ด กฟผ. มีมติยกเลิกการบริจาคเงินดังกล่าว พร้อมเดินทางสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่

ทั้งนี้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จ่ายเงินเพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ค่าภาคหลวงแร่และหินปูน เงินนำส่งกองทุนพัฒนาไฟฟ้าแม่เมาะ โครงการเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) เงินชดเชย เงินกองทุน และเงินบริจาค ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ - ๒๕๖๐ เป็นเงินประมาณ ๖,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนและเหมืองถ่านหินลิกไนต์ในปี ๒๕๑๘ ที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และระบบนิเวศวิทยา และเกิดปัญหาข้อร้องเรียนจากราษฎรในพื้นที่ เงินจำนวนดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นการจ่ายเงินบริจาคที่ดำเนินการต่อเนื่องทุกปี ตามมติคณะกรรมการ กฟผ. เมื่อปี ๒๕๔๒ ให้จัดตั้ง “กองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎร อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ รวมถึงสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง กฟผ. และราษฎรในพื้นที่ และต่อมาได้มีการจดทะเบียนเป็นสมาคม โดยใช้ชื่อ “สมาคมพัฒนาแม่เมาะ” (สพม.) โดย กฟผ. บริจาคเงินในปี ๒๕๔๓ จำนวน ๕๐ ล้านบาท และบริจาคต่อเนื่องปีละ ๓๐ ล้านบาท ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๙ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐๐ ล้านบาท

นายประจักษ์ บุญยัง ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เปิดเผยว่า จากการตรวจสอบการบริจาคเงินให้ สพม. ของ กฟผ. พบว่า สพม. มีการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ โครงการ และกิจกรรม ที่ได้รับความเห็นชอบจาก กฟผ. โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการบริจาคเงิน เช่น การจ่ายเงินโดยมอบให้เจ้าภาพงานแต่งงาน งานศพ งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานบวช ทำบุญทอดกฐิน ผ้าป่า และงานกิจกรรมทางสังคมอื่น ๆ เข้าลักษณะเป็นการนำเงินบริจาคของ กฟผ. ไปบริจาคต่อ หรือมอบให้บุคคลต่าง ๆ ในนามของ สพม. ซึ่งอาจทำให้เกิดความเข้าใจว่าเป็นการให้โดยส่วนตัว และอาจเป็นช่องทางให้มีการนำเงินของ กฟผ. ไปใช้จ่ายเพื่อสร้างประโยชน์ส่วนบุคคล ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ กฟผ. ที่ต้องการให้ใช้จ่ายเงินเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่

นอกจากนี้ สพม. ยังมีได้ใช้จ่ายเงินบริจาคตามแผนยุทธศาสตร์ โครงการ และกิจกรรม ที่ได้รับความเห็นชอบจาก กฟผ. ทั้งจำนวนในแต่ละปี ทำให้มีเงินเหลือจ่ายสะสม ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ จำนวน ๖๑.๗๒ ล้านบาท และปัจจุบัน สพม. มีเงินฝากในสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสำนักงานของ สพม. จำนวน ๑๑.๖๐ ล้านบาท และมีการใช้จ่ายเงินสะสมในกรณีอื่น ๆ ที่อาจไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการบริจาคเงินของ กฟผ.

“ระเบียบ กฟผ. ว่าด้วยการบริจาค มีข้อกำหนดให้ กฟผ. ติดตามผลการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ขอรับบริจาคแจ้งไว้กับ กฟผ. แล้วนำมาประเมินผลเพื่อเป็นข้อมูล

ประกอบการตัดสินใจในการพิจารณาทบทุนกลุ่มเป้าหมาย และแนวทางในการจ่ายเงินบริจาคให้เป็นไปอย่างเหมาะสมเพื่อประโยชน์ของ กฟผ. และผู้มีส่วนได้เสียอย่างยั่งยืน แต่ปรากฏว่าผู้รับผิดชอบได้ติดตามผลการดำเนินการแต่ไม่ได้รายงานข้อบกพร่องให้ทราบ จึงไม่มีข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อเสนอให้ผู้มีอำนาจประกอบการพิจารณาทบทุนการบริจาคเงินให้ สฟม.” ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน กล่าว

ผลการตรวจสอบของ สตง. ยังระบุว่า ที่ผ่านมา กฟผ. มีความจำเป็นต้องบริจาคเงินให้ สฟม. เนื่องจากในขณะนั้นราษฎรได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโรงไฟฟ้า และมีเงินสนับสนุนจากส่วนราชการน้อยมาก กฟผ. จึงจำเป็นต้องจ่ายเงินสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เพื่อให้กิจการโรงไฟฟ้าสามารถดำเนินการต่อไปได้ แต่ปัจจุบันพื้นที่อำเภอแม่เมาะมีการพัฒนาไปจากเดิมเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังมีเงินพัฒนาพื้นที่จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการอื่นอีกเป็นจำนวนมาก ในขณะเดียวกัน กฟผ. ยังคงสนับสนุนงบประมาณโดยจ่ายเงินผ่านโครงการ CSR ประมาณปีละ ๕๐ ล้านบาท นำส่งเข้ากองทุนพัฒนาโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ประมาณปีละ ๓๔๐ ล้านบาท ซึ่งได้จัดสรรทำโครงการชุมชนในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ ดังนั้น การที่ กฟผ. บริจาคเงินให้ สฟม. ปีละ ๓๐ ล้านบาท จึงไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับวัตถุประสงค์ของการบริจาคเงินดังกล่าวมีลักษณะคล้ายคลึงกับกองทุนพัฒนาโรงไฟฟ้าแม่เมาะ และโครงการ CSR จึงอาจมีการใช้จ่ายเงินในการดำเนินกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนกัน ทำให้การจ่ายเงินของ กฟผ. ไม่เกิดประสิทธิภาพอย่างที่ต้องการจะเป็น

จากผลการตรวจสอบข้างต้น สตง. ได้มีข้อเสนอแนะให้ กฟผ. พิจารณาทบทุนการบริจาคเงินให้ สฟม. เท่าที่มีเหตุผลความจำเป็นเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน และควรทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ว่า กฟผ. ยังคงให้การสนับสนุนและประชาชนยังคงได้รับประโยชน์เช่นเดิม จึงควรขอรับการสนับสนุนผ่านกองทุนพัฒนาโรงไฟฟ้าแม่เมาะ และโครงการ CSR ขณะเดียวกัน ให้พิจารณาทบทุนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายเงินบริจาคหรือเงินสนับสนุนของ กฟผ. ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เช่น ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการทำงานแบบบูรณาการในการพัฒนาพื้นที่เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนกัน ตลอดจนกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ติดตามผลการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ขอรับการบริจาคแจ้งไว้กับ กฟผ. แล้วนำมาประเมินเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการพิจารณาทบทุนกลุ่มเป้าหมาย และแนวทางในการจ่ายเงินบริจาคให้เป็นไปอย่างเหมาะสมเพื่อประโยชน์ของ กฟผ. และผู้มีส่วนได้เสียอย่างยั่งยืน

ล่าสุด กฟผ. ได้มีหนังสือแจ้งผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สตง. แล้ว โดยเฉพาะในส่วนของการบริจาคเงินให้ สฟม. นั้น คณะกรรมการ กฟผ. ได้มีมติเห็นชอบให้ยกเลิกการบริจาคเงินให้ สฟม. ปีละ ๓๐ ล้านบาท พร้อมดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบว่า กฟผ. ยังคงสนับสนุนและประชาชนยังคงได้รับประโยชน์เช่นเดิม โดยสามารถขอรับการสนับสนุนผ่านกองทุนพัฒนาโรงไฟฟ้าแม่เมาะ และโครงการ CSR ได้ และ กฟผ. จะบูรณาการแผนงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่เพื่อป้องกันการเกิดโครงการซ้ำซ้อน เพื่อให้พื้นที่อำเภอแม่เมาะเกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างเป็นระบบเป็นไปในทิศทางเดียวอย่างยั่งยืนต่อไป